

O ką jei nepirkti?

Vartojimo kultūroje viskas yra gan paprasta. Žiūrėkit, parodysiu:
PROBLEMA -----> \$ -----> PROBLEMA IŠSPRĘSTA :)

Šitas kaip ir *fainas* iš dalies, nes gan paprasta viskas pasidaro. Nori efektyviai spręsti problemas? Sugalvok iš kur pinigų gauti, kuo daugiau gausi – tuo lengviau išspręsi. Tamsioji tokio priėjimo pusė, kad jis neskatina kūrybiškumo, sprendimų įvairovės. Pastaroji prasideda tuomet, kai mokomės keisti pirmą impulsą, nebečiumpam už banko kortelės pirmai problemai pasitaikius. Tai atkartoja šiuokius tokius budizmo elementus: nepulti veikti pirmam impulsui kilus, bet sulaukti antro, trečio, penkto impulso ir tada priimti sprendimą. Kažkiek atkartoja ir minėtą „šviesoforo“ principą.

Naujas modelis galėtų būti toks:

PROBLEMA ----> \$ ----> **O KĄ JEI BE PINIGŲ?** ----> SPRENDIMAS X ----> PROBLEMA IŠSPRĘSTA

Šitas man labai keitė gyvenime. Iš kuriozinių tokių: vaikas sudaužė katino indą vandeniui, jau reiks pirkt kitą, prisimenu naują principą ir randu kažkokią seną sriubos lėkštę, kurią padedu katinui. Galvojau, kad laikinai – tebestovi iki šiol. Pradėjau katinui pirkti 7kg sauso maisto pakuotes, iš visos imti nepatogu, būtų gerai persipilti į kokią kitą mažesnę talpą. Jau reiks pirkt, prisimenu naują principą – susipilu į seno maisto 500g talpą (tokį maišelį su užspaudžiamu viršum). Naudoju iki šiol :). Atsikrausčiau į naują butą, seni šeimnininkai paliko daug daiktų, neskoninga tokia pjaustymo lentelė kabo, galvoju „reiks prie progos naują nusipirkt, gražesnę“. Kabo iki šiol ir netgi patikti pradėjo stilius.

Mašinos pakeitimas dviračiu ar savom kojom yra šio principo pritaikymas. Rankdarbis gimtadienio dovanai krikšto dukrai yra šio principo pritaikymas. Ėjimas į biblioteką. Įrankių remontui pasiskolinimas. Studijavimas internete savarankiškai. Ir dar daug visko. Esmė, jei norit keliaut šiuo keliu – susidūrus su problema: užduoti sau klausimą „o ką jei be pinigų?“ ir sulaukti antro impulso problemos sprendimui.

Kaip metafora, iliustruojanti šį principą, yra epizodas iš filmo „Apolo 13“ [1]. Susidūrę su gedimu jau būdami kosminėje erdvėje, kosmonautai siunčia žinią į bazę, apibūdina problemą ir laukia sprendimo. Situacija kritiška, o prekybcentrio šalimais, deja, bet nėra. Tada bazėje esantys mokslininkai skubiai susirenka spręsti problemos, pasideda ant stalo tas priemonės, kurios yra prieinamos kosminiame laive ir bando iš jų kažką sukonstruoti.

Man pasisekė, nes šio principo pritaikymą teko matyti tiek tėvų gyvenime, tiek (ir ypač) senelių gyvenime. Pas pastaruosius ant palangės dygdavo pamerkto svogūno laiškas, cypsėdavo viščiukai, senelis pats remontuodavo ZAZą, močiutė apkirpdavo senelį, abu raugdavo kopūstus bačkoj, augindavo nutrijas, gamindavo rankdarbius dovanoms Kalėdoms.

Kuo man imponuoja būtent šis principas ir kur matau jo teigiamumą – kad jo taikymas daro žmogų *nagingu*. Ne *nagine* (pikta moteris, susiraukėlė [2]), bet *nagingu* [3] – sugebančiu viską padaryti. Šis principas skatina kūrybiškumą, smalsumą, domėjimąsi ir mokymąsi. Ne šventieji puodus lipdo, pasiremontuosiu tą ZAZą pats. O kai savo pasiremontuoji, gali ir kaimynui paremontuot. Mano seneliai buvo daug kietesni už mane, nes jie bele kiek mokėjo visko. Buvo žmonės platūs, savom rankoms darydavo, galėdavo Kuršėnuose, kur nebuvo Maximos ir Akropolio, išgyvent.

Iš mano draugų pats nagingiausias, kurį pažįstu (ir čia sutapimas ar nebūtinai sutapimas, bet ir belen kiek uždirbantis) yra toks vyrutis, kuris rašo blogą „Darau, blė“ [4]. Kartą užsukau jam pagelbėti prie namo stogo skardinimo (taip, paskaičiavo meistrai sąmatą, kiek kainuotų apskardinti kraštus stogo, jis primetė, kad per brangiai ir sumastė pats pasidaryti; teko lipti į 3-4 m aukštį kopėčiom man :)) ir prieš pradėdant darbus rytinės kavos gėrėm. Neseniai buvo nusipirkęs kavos aparatą ir iš *sportinio intereso mokėsi tuos piešinius padaryt, kuriuos baristos daro* [5]. Pažinties pradžioj, prieš daug metų, iš sportinio intereso mokėsi žongliuoti.

Kai pamąstai teoriškai, išties viskas nesunkiai atrodo. Juk neturiu protinio atsilikimo, tereikia įdėti pastangų, perprasti principus, išmokti. Save pažindamas, žinau, kad mano pagrindinis stabdis yra

nenoras patirti tą diskomfortą, kai nesigauna. Klaidas daryti, jaustis nežinančiu, nemokančiu, nesigaunančiu. Fainiau yra gyvent, kai gaunasi, visiems pasakot kaip gaunasi čia tau viskas, vaikščit tokiame po gatves visam fainam :). Nu bet, kiekvienam savo. Principą pagaunu, jam prijaučiu, svarbu tik nepamiršti sau jį priminti ir nagingėti. Neigiama šio priėjimo pusė yra ta, kad kartais tikrai yra pigiau nusipirkti nei viską savom rankom daryti. Čia [6] yra išvardinta šiek tiek pavyzdžių, kai neapsimoka.

Užduotis

1. Susidūręs su problema, išmokyk save užduoti klausimą „o kaip jei be pinigų“?
2. Pagalvok, kokį naują dalyką norėtum pasimokyti? Kokį įgūdį norėtum pakultyvuoti?

Skaityti giliau

1. Apollo 13 (1995)
2. <https://www.zodynas.lt/terminu-zodynas/N/nagine>
3. <https://www.zodynas.lt/terminu-zodynas/N/nagingas>
4. <https://darauble.wordpress.com/>
5. <https://www.shemazing.net/this-barista-can-draw-literally-anything-on-your-coffee/>
6. <https://decorbytheseashore.com/to-diy-or-buy/>

Parašysiu poryt, iki!